

Biblioteksminnen

Biblioteket i Trollhättan 1959 – 1966

Med bilder från Innovatums bildarkiv.

Stadsbibliotekets ungdomsgrupp i september 1959 med ungdomsbibliotekaren Maj Nyquist.

När jag var nio år gammal började jag arbeta – inte för brödfödan – men väl för mitt höga nöjes skull.

Jag lärde mig läsa i skolan. När jag väl kunde det tog min far mig med till biblioteket för att låna böcker – jag minns inte exakt när. Men det var ett stort ögonblick när jag fick mitt eget lånekort. Hemma läste vi bland annat om Pippi Långstrump och Pelle Svanslös. Lennart Hellsings ”Krakel Spektakel och Kusin Vitamin” var också populär. Elsa Beskows böcker var länge favoriter. Om Petter och Lotta hos tant Brun, tant Grön och tant Gredelin kunde vi läsa många gånger. När Petter förlorade sina kläder var det ruskigt spännande.

1959 följde min pappa med mig igen till biblioteket. Jag ville nämligen bli bokuppsättare, men vågade inte fråga själv. Pappa vågade och jag fick jobbet. Det bestod i av att ställa tillbaka lånade böcker i hyllorna och på absolut rätt plats. Det var mycket roligt och så många trevliga böcker jag hittade i hyllorna. Varje tisdags- och torsdagskväll tjänstgjorde jag. Lönen bestod till en början av en bok två gånger om året, senare blev det två böcker två gånger om året.

Småningom avancerade jag till att hjälpa till bakom lånedisken. Allra först under bibliotekariens, Maj Nyquist, uppsikt. Men tant Maj – som jag kallade henne – hade även sagostunder för barn, då fick jag arbeta ensam med in- och utlåning. På den tiden hade vi kort längst bak i böckerna som stämplades med återlämningsdatum. Ofta stämplade jag flera kort i taget för att ha till hands, när det kom många låntagare samtidigt.

En annan självpåtagen trevlig uppgift var att skriva recensioner. Det var jag inte ensam om, utan alla som var flitiga biblioteksbesökare skrev vad de tyckte om böckerna. Men jag var nog en av dem som skrev flest, eftersom jag i snitt läste tjugo böcker per vecka.

På den tiden skulle det vara tyst på biblioteket och ofta fick vi säga till högljudda barn att antingen vara tysta eller ge sig iväg. Det hände några gånger att vi fick hota med att tillkalla polis. Då brukade det bli

lugnt ett tag. Jag har dock inget minne av att vi verkligen ringde till polisen.

Stadsbiblioteket var då beläget i gamla tingshuset. Innanför entrén var ingången till vuxenavdelningen rakt fram och till vänster ledde en trappa upp till övervåningen. Ovanför trappan fanns till vänster toalett och om jag inte minns fel ett kapprum. Jag tror att det fanns ett litet lunchrum där också. Till höger låg tidningsrummet och rakt fram ingången till barn- och ungdomsavdelningen. Mellan tidningsrummet och barn- och ungdomsavdelningen stod ett akvarium. Vem som skötte det vet jag inte, men det fanns alltid fiskar som simmade där. Det var fascinerande för en flicka som vuxit upp utan TV.

Själva avdelningen hade formen som en nymåne. Ingången var i ena änden och i slutet av nymånen fanns det fönster som vette ut mot Bakelset. Det fanns också två rum med dörrar där. Ett av rummen var bibliotekariens (det fanns flera) kontor och i det andra hölls sagostunder. Mittemellan rummen var lånedisken uppställd.

Det var roligt när det kom barn och även vuxna som ville ha hjälp att hitta författare och förslag på boktitlar. De böcker som jag själv och andra läste var naturligtvis av skiftande slag.

De allra mest populära bland både pojkar och flickor var nog Enid Blytons. Hon skrev ju inte enbart Femböckerna utan även andra, till exempel "Kusinerna". Pojkarna läste gärna Harry Kullmans och Edward S Ellis indianböcker, Sivar Ahlruds böckerna om tvillingdetektiverna och W.E. Johns böcker om Biggles, det gjorde jag också.

Mina och andra flickors favoriter var förstas Carolyn Keenes böcker – inte bara om Kitty utan även hennes böcker om Mary och Lou. Andra älsklingsböcker var självklart de klassiska L.M. Montgomerys serie om Anne på Grönkulla, Louisa M Alcotts "Unga kvinnor" och Ethel Turners "Sju syskon". Dessutom läste jag med glädje Edit Unnerstads

böcker om Pip-Larssons, min favorit var "Nu seglar Pip-Larssons" och Laura Ingalls Wilders självbiografiska böcker om det "Lilla huset på prärien". Självklart får vi inte glömma bort böckerna om Kulla-Gulla skrivna av Martha Sandwall-Bergström eller författare som Ann Mari Falk, Barbro Lindgren, Merri Vik (Lottaböckerna med flera) och Lisa Euren-Berner (fröken Sprakfåleböckerna).

En riktig högtidsstund var det när jag skickades ner till vuxenavdelningen i något ärende. Det hände inte särskilt ofta de första åren, eftersom man egentligen inte fick gå dit förrän man fyllt tretton år.

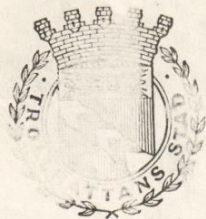
Stadsbiblioteket i gamla tingshuset. Foto Sven Stertman 1967.

När man klev in genom dörren dit var det som en annan värld. Där var det verkligen helt tyst, om någon hostade eller harklade sig hördes

det överallt. Jag upplevde det som ett mycket mörkt och rofyllt, men samtidigt spännande ställe. Det var högt i tak och trappor i rummet ledde till ett andra plan med böcker.

När jag som sextonåring slutade mitt arbete på biblioteket hade jag under de senare åren fått lön i form av pengar i stället för böcker. Jag fick några kronor per timma. Det var inte med glädje jag slutade. Anledningen var att tant Maj hade träffat en man i USA, så hon flyttade dit och gifte sig med honom. Jag fick då – till min stora besvikelse – inte längre vara kvar på biblioteket.

Trollhättan 2004-08-25

STADS BIBLIOTEKET
TEL. 112355

Stud. Annika Lewander har sedan några år assisterat i låneexpeditionen vid Trollhättans stadsbiblioteks ungdoms-avdelning med en eller två kvällar i veckan.

Hon sköter perfekt alla rutingöröml som är förknippade med låneverksamheten. Dessutom kan hon numera rycka in och vägleda låntagarna när bibliotekarien är upptagen. Hon har en snabb uppfattningsförmåga, en för sin ålder ovanlig ansvarskänsla och ett lugnt och behagligt sätt mot allmänheten och jag kan intyga att hon har varit oss till stor hjälp. Jag vill gärna rekommendera henne till liknande utåtriktat arbete, där hon kan komma i kontakt med allmänheten.

Trollhättan den 4 maj 1966

Maj Nyquist-Williams

/Maj Nyquist-Williams/
Ungdomsbibliotekarie
Trollhättans stadsbibliotek
Tel. 0520/16650